

DRUŠTVENE NOVICE

2. POSVETOVANJE SLOVENSКИH ETNOLOGOV, ROŽNIK 1977

Začetek ob 9. uri 15 minut.

Glavni referat je podal **I. Sedej**, avtor prvega koreferata je bil **N. Križnar**. Sledila je diskusija, v kateri je **A. Bar** opozorila, da je delo etnologov v spomeniškem varstvu izključno upravno-administrativna služba. Občutno je pomanjkanje etnoloških kadrov. Pri gradbenih posegih kljub zahtevam in predlogom SV investitor opravi delo po svoje.

A. Cevc je predlagal, da bi v bodoče bolj usklajevali znanstvene dosežke in spomeniško varstvo na etnološkem področju. S tem je soglašal tudi **P. Fister**, ki je menil, da tudi arhitekti nimajo odnosa do kulturne dediščine. Poudaril je, da je vsebina spomenika njen sestavni del. Prebral je še izvleček iz interdisciplinarnih predavanj študentom arhitekture.

G. Makarovič se je skliceval na referat pod točko 3 na str. 3 — menil je, da je že z zapisom spomenik delno zaščiten. Razdelil je spomenike na prostorske, ki še živijo, in druge.

P. Fister je še dodal, da so naloge SV skupno delo etnologov, arhitektov, um. zgodovinarjev in drugih. **I. Sedej** je pojasnil, da so delavci na SV konservatorji, ne glede na svojo profesijo. Ob tem je bil **P. Fister** mnenja, naj bi etnologi postavili definicijo etnološkega spomenika.

Ob vprašanju **S. Kremenška**, ali so delovna mesta za etnologue na SV prosta, je **P. Fister** poudaril, da je več sistematisiranih delovnih mest, potrebno pa se je zanje boriti.

B. Kuhar je postavil vrsto vprašanj:

— Kje je meja med spomeniškim varstvom in muzejem pri varstvu določenega predmeta;

— Ali prenesti spomenik v muzej ali naj ostane „in situ“;

— Ali smo za „skansen“ ali ne in ali naj bi ga imela vsaka regija posebej;

— Kako rešiti nepremične spomenike pred uničenjem? Ob tem je sam dodal predlog, naj bi ne bilo zbiranje predmetov občasna akcija, temveč stalna dejavnost. Pri tem naj bi naredili centralno dokumentacijo.

S. Kremenšek je ponovno vprašal, koliko mest je prostih za etnologue v zavodih.

Odgovor: Piran, Celje, Maribor, N. Gorica, Kranj.

Na vprašanje, kako je z vzgojo kadrov na tem področju, je **P. Fister** dejal, da vidi rešitev v podiplomskem študiju. Desetdnevna praksa v zavodih je prekratka, še posebno če se mentorji ne posvetijo študentu.

Branje koreferata **Inge Miklavčičeve**.

V diskusiji je bilo postavljeno vprašanje, koliko naj bi bilo prakse in kakšna naj bi bila. **P. Fister** je menil, naj bi se povezali in dogovorili z zavodi in s tem z mentorji. Ponovno je apeliral na večjo agresivnost etnologov pri sistematisiranju delovnih mest. Poudaril je še, naj bi sklepe današnjega sestanka poslali v vse zavode, še posebno glede kadrov.

S. Kremenšek je poročal o projektu novejšje zgodovine Slovencev, pri katerem bi morali sodelovati tudi etnologi.

P. Fister je poročal o korpusu slovenske arhitekture, ki ga kot samostojno nalogo finansira RSS in bo objavljen kot študijsko gradivo.

Sestavljena je bila skupina, ki naj bi formulirala sklepe posvetovanja in z njimi seznanila javnost. (KS, Zavodi, občine, novinarji) Izvoljeni so bili: **I. Sedej**, **N. Križnar**, **A. Barova**, **I. Miklavčičeva**. Sklepi naj bi bili sestavljeni do 1. septembra t. l.

Diskusija na temo: dokumentacija v muzejih

A. Novak je poročala, da je v Kranju teklo to delo tri leta, letos pa so ostali brez denarja.

Predlog za sestavo spiska zaščitenih spomenikov (po starostni kategoriji); preprečili naj bi prekupčevanje in registrirali vse privatne zbirke.

V pripravi je nov zakon o spomeniškem varstvu, kjer naj bi sodelovali tudi etnologi, čeprav do sedaj še niso bili povabljeni k delu. Komisija v SED naj zato stopi v stik s tov. Zupanom na Sekretariatu za prosveto in kulturo — takoj! (Skupina za muzeologijo — spom. varstvo)

Vprašanje „skansen“: Predpriprave zanj so potrebne vsaj pet let. Zanj naj bi bila zainteresirana spomeniško-varstvena služba. Pojavilo se je vprašanje kje dobiti denar, ob tem pa tudi, ali bi ustanovili centralni ali več regionalnih skansnov. Če bi bil centralni, za vso Slovenijo, potem: kje naj bi stal? Sredstva zanj bi se zbrala v okviru republike. Ni pa to samo etnološka tema. Vprašanje kadrov, kje bi bili nastavljeni in kdo bi jih plačeval. Na RSS naj bi to nalogo prijavili kot samostojno.

Ob diskusiji o skansnu se je odprlo tudi pereče vprašanje nove stavbe za SEM (sprožil **M. Matičetov**).

S. Kremenšek je želel zvedeti, zakaj so že večkratni poizkusi v zvezi s skansnom padli v vodo.

M. Loboda: Skansen potegne za seboj tudi republiški zakon. Po njegovem mnenju ni realno govoriti o skansnu. Po mnenju **M. Matičetova** je skansen skrb SEM.

Na predlog **J. Bogataja** da naj SEM odpre delovno mesto za vodjo skansna, smo sklenili, da bo SED odposlalo uradni dopis s sklepom o pripravi slovenskega skansna na muzejske ustanove.

Posvetovanje smo končali ob 13. uri 30 minut.

Zapisnik napisala
S. Zemljič—Golob

SKLEPI S POSVETOVANJA SLOVENSКИH ETNOLOGOV NA ROŽNIKU

Posvetovanje slovenskih etnologov, ki je bilo posvečeno vprašanjem varstva etnoloških spomenikov, je ob referatih in diskusiji odprlo vrsto perečih vprašanj, ki zadevajo predvsem razmerja med stroko in dejavnostjo spomeniškega varstva. Sprejeti so bili naslednji

SKLEPI:

1. Na področju varstva etnoloških spomenikov je treba bolj uveljaviti sodelovanje med spomeniškimimi, muzejskimi in raziskovalnimi institucijami. Predvsem pa je treba v spomeniško prakso sproti vtakati vsa znanstvena dognanja matične stroke. Hkrati morajo konservatorji